

ὄργην του πρὸς τὸν ἀντεραστήν; Καὶ τί σημαίνουναι αἱ γλυκεῖαι ἐκεῖναι φωναί, δι' ὧν καλεῖ ἀπὸ τοῦ ὑπερῶου τὸ αὐξήσαν αὐτῆς τέκνον, ὅπως κατέλθῃ καὶ γνωρίσῃ τοὺς κυρίους του; Τί δὲ πράττει ὅταν συλλάβῃ ποντικόν τινα; καλεῖ δι' ἰδιαζόντων τόνων τὰ τέκνα τῆς καὶ ἀφίνει ἐνώπιον αὐτῶν τὴν λείαν τῆς ζῶσαν, ὅπως ταῦτα μετ' αὐτῆς παίξωσι καὶ ἐκμάθωσι τὸν τρόπον τοῦ συλλαμβάνειν. Καὶ μετὰ πόσης ἡδονῆς προσέχει εἰς τὰς κινήσεις των, εἰς τὰ παίγνια των, ἀφίνουσα ἐνίοτε φωνὰς τρυφερωτάτας!!

Ἡ γλῶσσα ὅμως τῶν κυνῶν, προκαλεῖ ἔτι μᾶλλον τὸν θαυμασμόν μας, διότι εἶνε ἡ σημαντικωτάτη πασῶν, χάριν τῆς ὁποίας κυνικός τις φιλόλογος ἠδύνατο νὰ συντάξῃ ὀλόκληρον λεξικόν. Τίς δύναται νὰ μείνῃ ἀνκίσθητος πρὸς τὰς φωνὰς, ἃς ἐκβάλλει, καὶ τὴν χαρὰν ἣν δεικνύει ὁ πιστὸς κύων, ὅταν βλέπῃ ἐπανερχόμενον τὸν κύριόν του; Δὲν εἶνε δὲ διάφοροι πρὸς τὰς φωνὰς ταύτας οἱ τόνοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐκβάλλει τὴν νύκτα, ὅταν ξένον ἢ κλέπτην ἀκούῃ παρὰ τὴν θύραν μας; Ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ θηρευτικὸς κύων διὰ τῶν κινήσεων τῆς οὐρᾶς του καὶ τῶν ὑλακῶν του δὲν ζητῇ νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ κυρίου του;

Τί δὲ σημαίνουναι αἱ πένθημοι ἐκεῖναι φωναί τῆς ἀγελάδος, ἥς τὸ τέκνον ἐσφάγη; δὲν καλεῖ αὐτὸ ἡ δυστυχής;

Ὁ κύριος Δ. εἶχεν αἶγα, ἥτις τὸ παρελθὸν ἔτος ἔτεκε χαριέστατον ἐρίφιον. Πόσον ἦτο εὐτυχής ἡ τρυφερὰ του μήτηρ, βλέπουσα σκιρτῶν καὶ παίζον τὸ προσφιλές τῆς τέκνον! ἠσθάνετο βεβαίως τὴν αὐτὴν ἡδονήν, ἣν αἰσθάνεται πᾶσα μήτηρ! Ἀλλὰ χάριν τοῦ γάλακτος ἐσφάγη τὸ ἀτυχὲς ἐρίφιον καὶ κατεβροχθίσθη ἡ δυστυχής ὅμως μήτηρ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἦτο ἀπαρηγόρητος· τὸ ἀνεζήτηε πανταχοῦ, τὸ ἐκάλει, τὸ ἐζήτηε δακρύουσα ἀπὸ τὸν ἀγαθὸν κύριόν τῆς, ὅστις καὶ μετενόησε διὰ τὸν φόνον τοῦτον. Βεβαίως ἡ λύπη αὐτῆς ἦτο ὀδυνηρά, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐλησμόνησε τὸ τέκνον τῆς, ὅπως καὶ ὁ ἄνθρωπος λησμονῇ τὰς προσφιλεστάτας αὐτῷ ὑπάρξεις. Δὲν ἦτο γλῶσσα αἱ φωναί τῆς αὐταί;

Οὕτω ἠδυνάμεθα διὰ πλείστων ἄλλων παραδειγμάτων νὰ καταδειξώμεν, ὅτι τὰ ζῶα, τοῦλάχιστον τὰ τελειότερα, ἔχουσι γλῶσσαν, ἄριστα ἐκπληροῦσαν τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, ἀλλ' ἠθέλαμεν μακρηγορήσει, καὶ διὰ τοῦτο περιοριζόμεθα ἔν μόνον ἔτι ν' ἀναφέρωμεν, ὅπερ δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἀνὰ πᾶν ἔτος, ἂν εἰσέλθωμεν εἰς χλοερὰν τι δάσος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ ἀναγεννωμένη φύσις τελεῖ τὸ μυστήριον τῆς δικαιοσύνης τῶν ἐνοργάνων ὄντων. Ἴδου δύο σπῖνοι· καθήμενοι οὗτοι ἐπὶ τῶν κλάδων δένδρου τινος ζωρὰν ἔχουσι ὀμιλίαν, ἐν ἣ γλυκεῖς ἀκούονται τόνοι· εἶνε ἐρωτευμένοι καὶ ἐκφράζουσι πρὸς ἀλλήλους τοὺς πόθους των, τὸν ἔρωτά των! ἐπὶ τέλους ἀσπάζονται ἀλλήλους καὶ ἡ φύσις ἐτέλεσε τὸ μυστήριόν τῆς! ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης εἶνε ἀχώριστοι

καὶ ὁμοῦ κτίζουσι τὴν φωλεάν των, ἐν τῇ ὁποίᾳ μετὰ μεγίστης φιλοστοργίας καὶ προνοητικότητος ἐναποθέτουσι τὸν καρπὸν τῶν ἐρώτων των. Τὸ ἄρρεν παραμένει παρὰ τῆ μητρὶ καὶ διὰ τῶν διαφόρων αὐτοῦ θωπευμάτων προσπαθεῖ ν' ἀνκουφίσῃ τὴν ἐπὶ τῶν φῶν ἐπικαθημένην σύζυγόν του, ἄχρις οὐ ἐξέλθωσιν οἱ νεοσσοί. Πιτῆρ καὶ μήτηρ τότε ἐναλλάξ ἀναζητοῦσι τὴν τροφήν.

Δὲν εἶνε, λοιπόν, γλῶσσα αἱ φωναί ἐκεῖναι τῶν νεοσσῶν, δι' ὧν ζητοῦσι τὴν τροφήν των, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως δὲν εἶνε πάντα ταῦτα διδάγματα βελτιοῦντα καὶ ἀγαθόνοντα τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀνυψοῦντα τὸ πνεῦμα μέχρι τοῦ Πλάστου; Καὶ ὅμως ἡ ζωολογία ἐκδιώκεται ἀπὸ τῶν σχολείων ὡς μὴ παιδαγωγικὴ καὶ ἡ φυσιογνωσία ἐν γένει περιφρονεῖται, ἀλλὰ μόνον ἐν Ἑλλάδι!!

Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἐκ τοῦ πολυθροῦλου συγγράμματος τοῦ
Καυίλλου Φλαμμοαρίωνος

«Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ»

κατὰ μετάφρασιν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Δ. ΒΑΛΒΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου).

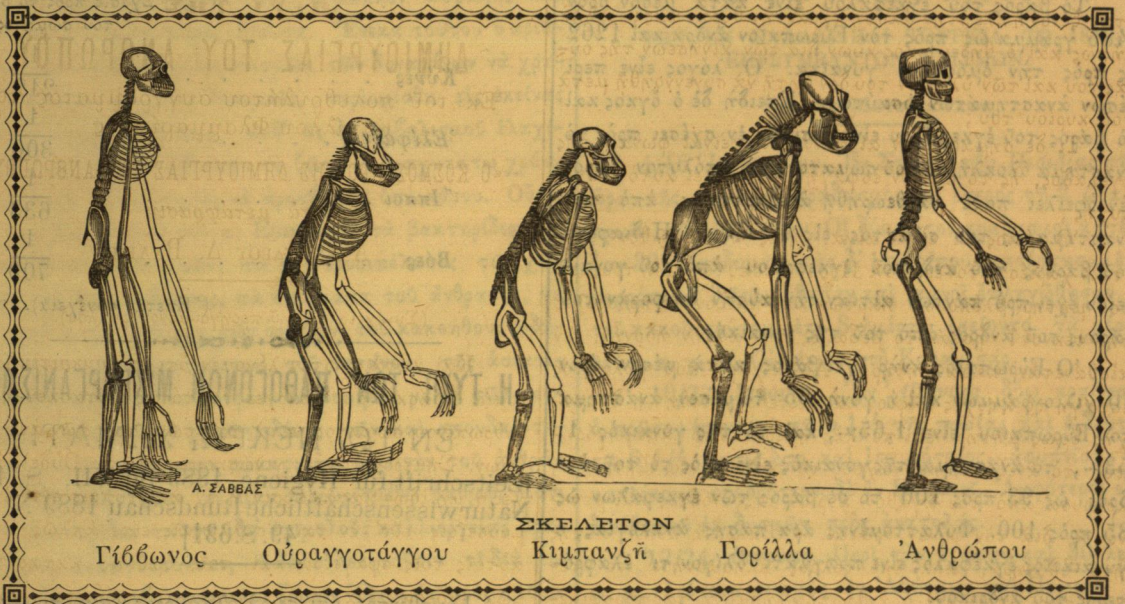
Καὶ κατὰ πρῶτον λέγομεν ὅτι ἡ συγκριτικὴ ἀνατομία διδάσκει ὅτι ὑπάρχει ταυτότης κατασκευῆς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος μετὰ τοῦ σώματος τῶν ἀνωτέρων ζῶων. Σήμερον πάντες γινώσκομεν τοῦτο. Οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ μὴ ἰδὼν κατὰ φύσιν ἢ ἐν ἀντιτύποις εἶπ' ἐν τοῖς μουσεῖοις εἶπ' ἐν ταῖς συλλογαῖς εἶτε ἀπλῶς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σφαγεῖοις καὶ τοῖς ὁμοίοις καταστήμασι ζῶα ἐκδεδαρμένα, βοῦς, μόσχους, πρόβατα, χοίρους, δορκάδας, καί, χωρὶς νὰ εἶνε κατ' ἀνάγκην πρὸς τοῦτο μέγας παρατηρητής, δὲν δύναται νὰ μὴ παρατήρησῃ τὴν ἀνalogίαν τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τῇ θέσει τῶν κυρίων ὀργάνων τοῦ σώματος τούτων πρὸς τὴν τῶν ὀργάνων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Τὸ πρῶτον τοῦτο βλέμμα, ἐκτεινόμενον ὀλίγον τι μακρότερον, καθοδηγεῖ εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς ἀνατομικῆς σπουδῆς καὶ ὁ προχωρῶν μετὰ τῆς εἰδικῆς ἐξετάσεως τῶν ὀργάνων, δηλαδὴ τοῦ ἐγκεφάλου, τῆς καρδίας, τῶν πνευμόνων, τῶν μελῶν, τῆς κεφαλῆς, τῶν ὀδόντων, τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν ὠτων, τῶν χειρῶν καὶ τῶν ἄλλων, ὁμολογεῖ ἀμέσως ὅτι κατὰ πάσας τὰς λεπτομερεῖας τὸ ἡμέτερον σῶμα κατασκευασθῆ κατ' ὀλοκληρίαν κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον καὶ τὸ σῶμα τῶν ἀνωτέρων μαστοφόρων. Ἐὰν προχωρήσωμεν μακρότερον εἰς τὴν ἐξέτασιν, καὶ ζητήσωμεν μεταξὺ τῶν ἀνωτέρων τούτων μαστοφόρων τίνα εἰσιν ἐκεῖνα, ὧν ὁ

ἀνατομικὸς καὶ φυσιολογικὸς ὀργανισμὸς παρέχει τὴν μείζονα πρὸς τὸν ἡμέτερον ὁμοιότητα, δὲν βραδύνομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ταῦτα εἶνε αἱ πίθηκοι. Τοῦτο εἶνε γεγονός, ὅπερ οὐδεμία αἰσθήματος ἀντίρρησης δύναται νὰ καταστρέψῃ. Ἄλλ' ἐκ τούτου ἐπιτετα ἄρα γε ὅτι ἡ προσέγγισις αὐτῆ ἐξαρκεῖ ἰν' ἀποδείξῃ τὴν ἐκ τοῦ πιθήκου καταγωγὴν ἡμῶν; Βεβαίως οὐχί. Καὶ ἐπειτα ἐπρεπε κατὰ πρῶτον νὰ ἐξετάσωμεν εἰς τίνα πίθηκου δύναται τις νὰ προσενέγκῃ τὴν δάφνην. Ἄλλὰ μὴ προβαίνωμεν οὕτω ταχέως. Ἄλλ' ὡσαύτως μὴ κλειώμεν διὰ τοῦτο τοὺς ὀφθαλμοὺς. Τὸ ἡμέτερον σῶμα κατασκευάσθη ὡς τὸ τῶν ἀνωτέρων ζῶων. Ἄν ὁ ἄνθρωπος ἦτο τὸ ἄμεινον ἀντικείμενον εἰδικῆς δημιουργίας ξένης πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ζῶων εἰδῶν, ἡ ὀργανικὴ αὐτῆ ὁμοιότης οὐδένα θὰ εἶχε λόγον ὑπάρξεως. Ἡ ὁμοιότης αὐτῆ θὰ ἦτο μάλιστα ἀλλόκοτος, ἀνεξήγητος καὶ ταπεινωτικὴ, ἰδίως δὲ ἀνεξήγητος, ἂν ὁ ἄνθρωπος ἐδημιουργεῖτο ἐν τῇ καταστάσει ἀγγελικῆς τελειότητος· τούνκτιον ἐξη-

γεῖται πάντῃ φυσικῶς, ἐὰν ἀνήκωμεν εἰς τὸ δένδρον τῆς ἐπιγείου ζωῆς.

* *

Ἐὰν συγκρίνωμεν πρὸς τὸ ἀνθρώπινον σκελετὸν τὸ σκελετὸν τῶν πιθήκων τῶν ἐγγυτέρων πρὸς τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ των, ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἐπόμενον σχῆμα, ὅπερ ἰκανῶς σημαντικὸν εἶνε καθ' ἑαυτό. Δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἡ ὁμοιότης τῶν σκελετῶν τούτων εἶνε μεγάλη. Τὸ καθόλου ἀνάστημα, αἱ πλευραὶ, αἱ κνήμι, οἱ βραχίονες ἢ σπονδυλικὴ στήλη, ἡ κεφαλὴ καταλείπουσιν ἐντύπωσιν ὁμοιότητος ἰκανῶς πραγματικῆν. Αἱ διαφοραὶ τῶν λεπτομερειῶν εἰσι κατὰδηλοι. Τὸ κρανίον τῶν πιθήκων εἶνε κτηνώδες, οἱ βραχίονες πολὺ μακροὶ καὶ ἰδίως τὸ ἀνθρώπινον ἀνάστημα, εὐθύγραμμον ὄν καὶ κῆτερον, φέρει τὸν τύπον εὐγενεῖας, ἧς δὲν δύναται νὰ ἔχωσιν ἀξίωσιν τὰ ἄλλα ζῶα. Ἄλλὰ δὲν διαβλέπει τις ὡσεὶ βαθμικίαν ἀνάβασιν ἀπὸ τοῦ ζωϊκοῦ σκελετοῦ πρὸς τὴν ἀνθρώπινον εὐγένειαν;

ΣΚΕΛΕΤΟΝ

Γίββωνος Οὐραγγοτάγγου Κιμπατζῆ Γορίλλα Ἀνθρώπου

νειαν; Συγκρίνατε σκελετὸν τετράποδος, κυνός, ἵππου ἢ λέοντος πρὸς τὸν τοῦ οὐραγγοτάγγου, καὶ θὰ ἐννοήσητε ὅτι ὑπάρχει μείζον ἀπόστασις τοῦ ἵππου ἢ τοῦ λέοντος καὶ τοῦ πιθήκου ἀπ' ἀλλήλων ἢ τοῦ πιθήκου ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τούτοις ὁ λέων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τι τῶν ὑπερτέρων ζῶων· τὸ δὲ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ βλέμμα, ἡ ὑπερφανία, ἡ θέα, καθ' ἑαυτὰ λαμβανόμενα, δὲν ἔχουσι τι σχεδὸν ἀνθρώπινον;

Ἐὰν ἀπὸ τοῦ σκελετοῦ προχωρήσωμεν περαιτέρω καὶ θεωρήσωμεν τὸ σύνολον τοῦ σωματικοῦ ὀργανισμοῦ· ἐὰν, προβαίνοντες ἐτι μικρόν τι πλεῖστον, παρατηρήσωμεν τὸν πνευματικὸν ὀργανισμόν, τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἦθη τῶν πιθήκων, τὴν ὁμοιότητα μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἰδίως μετὰ τῶν κατωτέρων φυλῶν, θὰ ὁμολογήσωμεν τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος καθαρῶς καὶ ἀριδ-

λότερον. Ἀναμφιβόλως μᾶλλον κατὰ τὰς ἀτελείας ὁμοιάζουσι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλ' ὅμως οὔτε λεπτότητος στερούνται οὔτε πνεύματος.

* *

Αἱ σχέσεις αἱ καθαρῶς φυσικαὶ ἀπεδείχθησαν διὰ τῶν ἀναλογιῶν τοῦ σκελετοῦ καὶ διὰ τῶν διδαγμάτων τῆς συγκριτικῆς ἀνατομίας. Τὰ διδάγματα δὲ ταῦτα κατὰ τινὰς ἐπόψεις φαίνονται ἡμῖν ἐτι σπουδαιότερα. Ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ βαθμηδὸν ἐσηματίσθη ὡς τὸ σῶμα.

Ἡ διπλῆ αὐτῆ φυσικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάβασις ἀπὸ τοῦ ζωϊκοῦ εἶδους πρὸς τὸ ἀνθρώπινον ὑπῆρξε σχετικὴ πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐγκεφάλου. Ἐν τούτῳ δὲ διαγινώσκωμεν ὡσαύτως γεγονός ὑψίστης σπουδαιότητος. Οἱ σαῦροι, οἱ δεινόσαυροι, τὰ τετράποδα, καὶ τὰ μα-

στοφόρα τῆς δευτερογενούς περιόδου εἶνε πάντα ἀξιωματώτα διὰ τὴν σμικρότητα τοῦ ἐγκεφάλου αὐτῶν. Τὸ ὄργανον τοῦτο τῆς διανοίας ἀυξάνεται κατὰ τοὺς τριτογενεῖς χρόνους, ἵνα φθάσῃ βαθμηδὸν μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου τῶν ἀνωτέρων πιθήκων. Ὁ νόμος εἶνε γενικός, ἂν καὶ ὑπάρχωσι διαφοροὶ ἐξαιρέσεις παρὰ τισὶν εἶδεσι πτηνῶν, πρὸς τοὺς μῦσι κ. τ. λ., ἀλλ' ἡ ἀύξησης εἶνε ἀξιοσημείωτος ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ζωικοῦ βασιλείου. Ὁ βαθμὸς τῆς διανοίας δὲν εἶνε πάντοτε ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὄγκον καὶ τὸ βᾶρος τοῦ ἐγκεφάλου· θὰ ἴδωμεν ἀμέσως ὅτι ἡ σχέση αὕτη ὑπάρχει μᾶλλον πρὸς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν βαθύτητα τῶν ἐγκεφαλικῶν γύρων ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ὁ ἐγκέφαλος εἶνε τὸ ὄργανον τῆς διανοίας κατανοεῖ τις ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς διανοίας ἐγένετο σχετικῶς πρὸς τὴν αὐξήσιν τοῦ ὀργάνου.

* *

Τὸ βᾶρος τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε κατὰ μέσον ὄρον 1485 γράμμ. ὡς πρὸς τὸν Εὐρωπαϊὸν ἄνδρα καὶ 1262 ὡς πρὸς τὴν ὁμόφυλον γυναῖκα. Ὁ λόγος εἶνε περὶ μέσων ἀνασθημάτων ὡσαύτως. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὄγκος καὶ τὸ βᾶρος τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε φυσικῶς ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀνάστημα ὀλοκλήρου τοῦ σώματος, τὸ ἀπόλυτον βᾶρος δὲν ὀφείλει ποτὲ γὰρ θεωρηθῆ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τοῦ ἀναστήματος τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει. Ἡ διαφορὰ τοῦ βάρους τοῦ ἀνδρικοῦ ἐγκεφάλου ἀπὸ τοῦ γυναικείου ἔχει πρὸ πάντων αἰτίαν τὴν αὐτὴν διαφορὰν τοῦ βάρους τοῦ ἀνδρὸς ἀπὸ τοῦ τῆς γυναικὸς.

Ὁ Εὐρωπαϊὸς ἀνὴρ ἔχει βᾶρος κατὰ μέσον ὄρον 70 χιλιογράμμων καὶ ἡ γυνὴ 65· τὸ μέσον ἀνάστημα τοῦ Εὐρωπαϊοῦ εἶνε 1,65μ., καὶ τὸ τῆς γυναικὸς 1,53μ., τὸ ἀνάστημα τῆς γυναικὸς εἶνε πρὸς τὸ τοῦ ἀνδρὸς ὡς 93 πρὸς 100 τὸ δὲ βᾶρος τῶν ἐγκεφάλων ὡς 85 πρὸς 100. Φυλαττομένης ἄρα πάσης ἀναλογίας, ὁ γυναικεῖος ἐγκέφαλος εἶνε πράγματι ὀλίγον τι ἐλαφρότερος τοῦ ἀνδρικοῦ.

Ὁ ἐγκέφαλος ἀυξάνεται, ὑπαρχούσης ἄλλως ἰσότητος πασῶν τῶν περιστάσεων, διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐνεργητικότητος, ὧν εἶνε ἡ ἔδρα. Τὸ βᾶρος αὐτοῦ, ὅπερ ἀρτίως εἶδομεν ἴσον πρὸς 1485 γράμματα ὡς πρὸς τὸν ἔφηβον Εὐρωπαϊὸν ἄνδρα ποικίλλει ἀπὸ δισχιλίων γράμμων μέχρι χιλίων. Εὐρέθησαν μὲν καὶ ἐγκέφαλοι ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι τῶν δύο τούτων ὀρίων, ἀλλὰ πρόκειται ἀναμφιβόλως περὶ παθολογικῶν περιπτώσεων.

Βλέπομεν ὅτι παρὰ τῷ Εὐρωπαϊῷ τὸ βᾶρος τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε περίπου τὸ πεντηκοστὸν τοῦ ὀλικῷ βάρους τοῦ σώματος ἐν κανονικῇ καταστάσει (οὔτε πολυσάρκου οὔτε λιποσάρκου).

Τὸ βᾶρος τοῦτο ἐλαττοῦται, ἐφ' ὅσον κατερχόμεθα ἐν τῇ πνευματικῇ τάξει, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐπόμενα μέτρα.

Γράμμα.	Σχέσις πρὸς τὸ βᾶρος τοῦ σώματος
Μέσον βᾶρος ἐγκεφάλου τοῦ Εὐρωπαϊοῦ ἀνδρὸς	1405.. $\frac{1}{50}$
” ” ” τοῦ ἐξ εὐρωπαϊκοῦ καὶ αἰθιοπικοῦ αἵματος μικτογενούς	1334.. $\frac{1}{52}$
Μέσον βᾶρος ἐγκεφάλου τοῦ Αἰθίοπος	1300.. $\frac{1}{55}$
Βᾶρος ἐγκεφάλων τινῶν Αὐστραλιωτικῶν	1000.. $\frac{1}{70}$
” ” ” Γοριλλῶν	475.. $\frac{1}{148}$

Τῶν διαφορῶν τούτων ὄντων ἐχόντων σχεδὸν τὸ αὐτὸ ἀνάστημα καὶ τὸ αὐτὸ βᾶρος, αἱ ἀναλογίαι εἶνε σχεδὸν ἐκεῖναι, ἅς ἀνεγράψαμεν ἐν τῇ δευτέρᾳ στήλῃ. Αἱ ἀναλογίαι δ' αὐταὶ ἐλαττοῦνται, ὅταν ἐξετάζη τις ἄλλα μαστοφόρα, ἐλέφαντας, κύνιας, ἵππους, λέοντας, τίγρεις, βουῖς ἀναγράφομεν δὲ τινὰς τῶν σχέσεων τούτων.

	Σχέσις πρὸς τὸ βᾶρος τοῦ σώματος
Κύνες	$\frac{1}{212}$
Ἐλέφαντες	$\frac{1}{300}$
Ἴπποι	$\frac{1}{633}$
Βόες	$\frac{1}{700}$

(Ἔπεται συνέχεια).

Η ΤΥΧΗ ΤΩΝ ΠΑΘΟΓΟΝΩΝ ΜΙΚΡΟΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΝ ΤΩ ΝΕΚΡΩ ΣΩΜΑΤΙ

[Zeitschrift für Hygiene, 1889 Bd VII, S. 1
Naturwissenschaftliche Rundschau 1889 N^o
49. S. 631]

Γνωσθέντος, ὅτι σειρά ὀλόκληρος νόσων τοῦ ζωικοῦ σώματος προέρχεται ἐκ τῆς μίανσεως, ἣν ἐπιφέρουσι μικροργανισμοὶ τινες, τὸ ζήτημα περὶ τῆς τύχης τῶν νοσοποιῶν τούτων, ἀποθηήσκοντος τοῦ ξενίζοντος αὐτοῦ ζώου, θεωρήθη λίαν σπουδαῖον. Οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι ζῶσι καὶ ἀναπτύσσονται περὶ τὴν ἐπιπέδω καθιστάμενοι ἐκ τῶν τόπων τῆς ταφῆς καὶ σήψεως νέα ἐστία μολυσμοῦ, ἢ τὰ παθογόνα μικρότατα ὄντα καταστρέφονται ὡσαύτως μετὰ τῆς σήψεως τοῦ ξενίζοντος αὐτὰ ζώου καὶ ὑπὸ ποίας περιστάσεις; Περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ὑπὸ ὑγιεινῆν ἔποψιν ζητήματος, ἐκτὸς ὀλίγων πειραμάτων γενομένων ὑπὸ τῶν Pasteur καὶ Koch περὶ τῆς τύχης τοῦ βακτηριδίου τοῦ ἀνθρακος, ὑπῆρχον μόνον ἀντιφατικαὶ τινες ὁπωςδήποτε πληροφορίαι περὶ τοῦ ἐπιβλαβοῦς χαρακτῆρος τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ φρεατίου ὕδατος ἐν τοῖς νεκροταφείοις καὶ τοῖς πέριξ αὐτῶν. Ὅθεν ὁ E. V. Esmarck ἀνέλαβε συστηματικὴν